

Vision

Our vision hopes to insure that the rural and urban regions of India are locally governed by fully empowered and enlightened local governments with engaged citizens and communities; along society moving towards decentralized governance of natural, cultural and economic resources, as well as primary services, entitlements and access to justice.

Mission

Our mission is to strengthen citizen and community faith, understanding and engagement in local governance by improving local government bodies' (gram panchayats and municipalities) capacities to govern with transparency, and deliver development services by being inclusive, sustainable, creative and efficient.

Values

- Transparency (in work, relationships, communication and in practice.
- Sensitivity (with everyone, the underprivileged, every religion, caste and gender)
- Accountability (at our own level, with all stakeholders in the field.
- Equality (gender sensitive, secular and caste sensitive)
- Confidence and faith in decentralization

Objectives

- Setu Abhiyan's objectives are to support Communities, citizens and the State in implementing the 73rd and 74th amendment of the Constitution in letter and spirit.
- By facilitating and sensitizing local Governments to envision, plan, partner, and implement policies, and
 activities, we hope that concerns, priorities and dreams of children, youth, women, the poor, livelihood
 practitioners, the aged, the differently abled, vulnerable sections are addressed, as well as their society at
 large.
- We aim to enable local government bodies and citizens to enhance their access to knowledge systems, information, skills, perspectives, learning opportunities, and other resources by which they can improve their capacities for decentralized governance.
- We wish to encourage and facilitate platforms of action, research and sharing of healthy practices between local governments, citizens, and organizations.

CONTENTS

- 02 From the President's Desk
- 04 Governance

Field Implementation

- 08 Lakhpat
- 10 Anjar
- 13 Bachau
- 15 Rapar (Rural)
- 17 Kodki
- 18 Khavda
- 19 Bhuj (Urban)

Capacity Building & Research

26 Setu Learning Lab for Local Governance

Livelihoods

29 Rapar & Anjar

The Organization

- 33 Way Forward
- 34 Audit Report
- 35 Human Resource Development
- 36 Organogram
- 37 Staff List
- 38 Field Centres
- 40 Media

FROM THE PRESIDENT'S DESK

SETU – Abhiyan has the core mandate of strengthening local governing institutions with participation of weaker and disadvantage sections particularly the women in planning and implementation of development programs, address issues of age-old social injustice, ensure the entitlements of the reaching the deserving rights holders, remove the capture over common natural resources (gauchar) and make it open for use of all. While direct facilitation and support has been made to a diverse range of gram panchayats in Kutch district, the Setu Leaning Lab (SLL) has been actively documenting and sharing its experiences with CSOs, Government and Panchayati raj Institutions. Last year, SETU organized three regional workshops on Gram Panchayat Development Plans and brought best experiences together from across the country. SETU – Abhiyan is of the view that democratic decentralization can only be promoted in scale when the governing institutions learn from each other. In all the intervention areas, block / taluka level gram panchayats associations are vibrant and proactively share their experiences and learning. Being an organization from land of the Mahatma working on decentralized governance, Mr. S M Vijaynanad (Ex Secretary, MoPR) has offered a task to prepare a model Gandhian GPDP. This is an unfinished task which needs to taken up in support of Gandhian leaders and PRI representatives.

SETU – Abhiyan has been a resource support organization to may CSOs in Gujarat and across the country on capacity development of organizations to effectively work on strengthening panchayats. It has been using its own experience of last many years in designing the capacity development modules, hence maintains high relevance and credibility in the capacity development.

While SETU – Abhiyan is highly conscious about program outcomes and impact, it gives equal importance to its internal governing functions. It maintains a highly transparent financial system with oversight of a financial committee and routine discussion by the Governing Body on the audit report. There are systems, procedure and practice to make the organization highly safe against sexual exploitation and abuse. All staff and partners have been given a call to make the organization safe to work, relevant interns of choice of programs and develop processes to make sustainable impact. On behalf of the organization, the Governing Board and staff, I extend our sincere thanks to all the resource support organizations, government, and all associates for their continued support and solidarity without which, it would not have been possible to continue the work with ease and commitment.

The COVID -19 pandemic is going to stay for some time. The Governing Board of the organization has advised the senior management to re-align all the projects and budget to meet the new demands. I am sure, with multiple challenges of the pandemic, SETU – Abhiyan will continue its intervention taking utmost safety measures and care of the staff. It is also the time to stand up to carry out the humanitarian support emerging out of the unprecedented public health emergency and promote decentralized action on promotion of COVID-19 appropriate behavior, support gram panchayats to prepare and implement plans to contain the spread of the virus. The year ahead is an unprecedented time and I am sure SETU – Abhiyan will rise to the occasion in making impactful interventions.

Biroy Array.

Binoy Acharya President

GOVERNANCE

Governing Board

Shri Binoybhai Acharya President

Shri Dineshbhai Sanghvi Member Secretary

Shri Nandiniben Narula Treasurer Shri Arunbhai Vachharajani Member Member Dr. Kajriben Misra Shri Rajeshbhai Kapur Member Shri Upendrabhai Upadhyay Member

Shri Sushmaben Iyenger Invitee Member

General Body Members

Shri Binoybhai Acharya

Shri Dineshbhai Sanghvi

Shri Nandiniben Narula

Shri Upendrabhai Upadhyay

Shri Arunbhai Vachharajani

Dr. Kajriben Misra

Shri Rajeshbhai Kapur

Shri Krupaben Dhodkiya

Shri Ajitbhai Chaudhuri

Shri Sushmaben Iyenger

Core Team

Overall Management Manish Acharya **Urban Governance** Bhavsinh Kher

Livelihood Aditya Min Rural Governance Abdul Gani Sama

Team Leader **Assistance Program**

Director

Sector Coordinator

Sector Coordinator

Urban Governance Asha Maheshwari

Auditors

P. C. Doshi & Co. (Bhuj, Kutch)

Bank

HDFC Bank

GOVERNANCE

SETU Abhiyan Committees

Finance Steering Committee

Shri Dineshbhai Sanghvi Secretary
Shri Krupaben Dhodkiya General Member
Shri Nandiniban Narula Board Member
Shri Jayeshbhai Lalka Invitee Member

Livelihoods Steering Committee

Shri Rajesh Kapur Board Member Shri Kavitaben Mehta Expert Shri Sanjay Singh Expert

Learning Lab Advisory Committee

Dr. Kajriben Misra Board Member Shri Sushmaben Iyenger General Member Shri Ajitbhai Chaudhuri General Member Dr. Joy Elemon Expert

Anti Sexual Harassment Committee

Heenaben Thacker President
Srestha Roy Member
Heena Yadav Member
Bhakti Sakriya Member
Traun Parmar Member
Vimal Mehta Member

Governing Body

Number of Meetings

Annual General Body Meeting	1
Governing Board Meeting	2
Core Team Meeting	4
Team Leader Meeting	7
Learning Lab Advisory Committee Meeting	2
Finance Steering Committee Meeting	4
Livelihood Steering Committee Meeting	2
Anti Sexual Harassment Committee Meeting	1

PARTNERS AND COLLABORATIONS

Funding Partners

Misereor American Jewish World Service Kutch Nav Nirman Abhiyan Kutch Mahila Vikas Sangathan Dasra (Impact Foundation) Sahjeevan

Research Partners

Centre for Social Justice Aajeevika Bureau Sahjeevan University of Leeds Centre for Heritage Management

Institutional Partners

Bharat Rural Livelihoods Foundation Aga Khan Rural Support Program (I) Society for Women's Action and Training Initiative Teach for India India Fellow **KURVE Wustrow Xavier University Kutch University** Sardar Patel University

Collaboration/Event Partners

Centre for Youth and Social Development Kerala Institute of Local Administration Unnati The Hunger Project Arid Communities and Technologies Kutch Mahila Vikas Sangathan Child Rights and You

Government Departments

for events, trainings and consultations

Kutch District Panchayat Taluka Panchayats Kutch District Child Protection Unit Kutch District Social Welfare Department Kutch District Women and Child **Development Department**

Network Partners

Local Governance Initiative and Network

FIELD IMPLEMENTATION

Bringing Women To The Forefront Of Civil Society LAKHPAT

Before the Juths (groups) were formed, older women and widows would never take advantage of the schemes made available to them by the state government. Knowledge of constitutional rights and duties, in general, was low.

Gaduli Mahila Sabha are meetings that are held just before the Gram Sabha. Here, all the issues get discussed among women. It is an opportunity for them to come together because of each other, as individuals as well as groups.

Traditionally, female participation has been low in the panchayat. Social norms prohibit them to be active members of the civil society. A sense of hesitation and shame is prevalent. Women are always unsure if their families would support them to attend these gatherings and meetings, because they have been stopped, restricted and discouraged by their family members way too many times.

If a woman was a member of the Panchayat, she would only be present in her name while her sons or husband would be taking all the decisions. There would either be no woman present, or even if she was, she wouldn't be represented. With this as a precedent, it was a challenge to organise women's meetings.

Moreover, Lakhpat has had a history of groups and organisations visiting, putting forth well intentioned commitments but in fact, taking money from the community without fulfilling any promises. Thus, there has been widespread mistrust among local residents, including women. They were sceptical, unless some incentive was assured.

Once the meeting routine was established, women started asking questions and voicing their opinions. They even started coming to the night meetings for Gram Sabha. Constitutional rights and duties as well as governmental schemes were discussed. The Sarpanch willingly addressed and responded to all their questions regarding education, ration, better healthcare through aarogya camps, entitlements, and road safety by installing street lights so that women feel safer to walk around at night.

Two small groups of women took the initiative to make a list of all the widows (7) and elderly women (4) in the village. Majdoori order forms were filled and the financial benefits were directly transferred to their respective bank accounts. Additionally, three set of parents, who had adopted orphaned children, were also assisted with filling forms to claim their benefits, and they received the due amounts.

Until now, SETU has formed 78 women citizen groups in 74 panchayats. A total of 1139 women belong to all these groups, out of which, 179 women are represented in the panchayat.

This year, SETU Abhiyan has helped in conducting a total of 101 village level women citizen group training and meetings with the participation of 1610 women and girls across 33 panchayats in Lakhpat.

Additionally, 11 block level trainings were organised with 679 women covering 65 panchayats. Kukma gram panchayat also celebrated the International Women's Day by hosting various small events, games and competitions.

The topics of discussion largely centred around women's rights and duties, government schemes, the role of Gram Sabha, and other issues on priority for women. Such women groups have been activated in other blocks as well, so that more and more women can take part in Gaduli Mahila Sabhas. With SETU Abhiyan's support, 23 villages in Lakhpat have set-up GPDPs, of which 6 were initiated this year.

In total, across all panchayats, 27 GPDPs were developed this year, and 78 were updated. In terms of the convergence of GPDPs, the total stands at 55, with 309 projects at the amount of Rs. 8,02,54,842.

Coming Together To Demarcate The Grazing Lands **ANJAR**

"The need and demand is or can be different from each Panchayat(s), thus we remain neutral and work for the best for all panchayats and their common goal. Grazing land on the other hand, is not a new concept. Legal provision is always there. It is a matter of will power, vision and demand of the representatives for their Panchayats that leads to initiate such projects.", says Phalgunbhai Nathubhai Ahir, a member of Anjar Gram Panchyat Association.

Kutch is home for various animals because of the kind of communities that reside and depend on animals as a part of their culture as well as a source of livelihood. With a significant population of cows, goats, buffaloes and camels, animal husbandry is the second largest industry in Kutch after agriculture. On one hand, there is a huge influx of street animals, and on the other, the lands are being allotted to various private owners by way of lease.

Anjar block, with 56 Panchayats and 66 villages, has 73,006 animals for which 29,178 acre land is required as per the guidelines prescribed by the Government of India. At present, Anjar has a total of 6,214 acre falling short of about 22,964 acre of grazing land. The Anjar Gram Panchayat Association consists of 18 members, led by Shamji Dhanjibhai Hirani, the President of the association. The association, as mandated, meets every 2-3 months to discuss the issues of different panchayats in the Block. This time, a large number of gram Panchayat members raised the challenge of Gauchar/Grazing land and the association agreed to take up the matter.

The association decided to create a database of grazing land in their taluka and follow the rules that require 40 acre land for each 100 cattle. Around 10 Panchayats passed the resolution in their respective Gram Panchayats and gave a common application to Taluka Development Officer (TDO) and Mamlatdar on the association's letter pad. It listed out three common demands:

- 1. Record of the grazing land,
- 2. Demand for required grazing land, and
- 3. Demarcation of the grazing land.

Since the concerned Panchayats got the support of association, TDO, Mamlatdar, and other concerned authority had to expedite the matter. They provided all the help in demarcation of grazing land for the villages mentioned in the application. Now we have data on the number of cattle in Anjar taluka as well as the specified land for grazing in these villages.

Rampar Panchayat is the prime example of a model that can be followed in the region to deal with matters relating to grazing land. "Historically we had a lot of grazing land in Rampar. However, it remained on paper. Finally it came to attention of the Panchayat and the process started. It took some interesting turns that need to be discussed so that this becomes known for all panchayats", says Naranbhai, Advisory Member, Gram Panchayat, Rampar village.

Today, Rampar Panchayat has 551 cattle for which 220 acre land is required. It has demarcated the land and provided boundaries for the same. Panchayat has also planted grass for the cattle so that there is no scarcity of fodder. There is a well in the village that has been kept specifically for animals. No one can use that water for any other purpose(s).

This year, Anjar Taluka Gram Panchayat Pratinidhi Manch has decided 10 of 56 panchayats in Anjar taluka, for the demarcation of the grazing land of Gram Panchayats in which demarcation is the main Agenda of the Panchayat association. 3 out of these 10 panchayats have developed the grazing land in their villages.

SETU Abhiyan supported the efforts as *Paantiya* panchayat resolved the encroachment on the land, planted grass and carried out multiple activities directed towards aforestation. Veera panchayat did the weeding and planted jowar. Sanghad panchayat arranged for wire fencing and even initiated farming on the land, to make it ready for grazing. Bheemasar panchayat completed the land demarcation.

SETU Abhiyan works with local governments as a facilitator and provides knowledge support, nurtures local governments and helps in identifying the common issue of the people. It has helped the Governing Body of the Association to discuss and understand the importance of grazing land for the common people in the village. It helped in collecting data of grazing land in all its 56 panchayats, drafting and analysis of the same.

Social Justice: Putting A Stop To Child Marriages **BHACHAU**

"Our village has the tradition of public gathering during festivals like Janmashtami and Ram Navami. We use these platforms also as opportunities to spread awareness about community oneness and disseminating messages with a positive cause. Our role as the Panchayat is to not only fight the battles of social injustice on community's behalf but to also empower these communities in such a way that they find their own ways to tackle them." -Khengarbhai Sanghar, Up-sarpanch, Kanthkot Gram Panchayat

Bhil and Koli are two of the few communities that have been practicing early child marriage in the region. Previously a nomadic community, Bhils have always been associated with living in the forests. Only recently have they settled in separated parts of the villages. Today, they are a relatively small percentage of population under the Scheduled Tribe category and are involved in daily wage labour, selling cattle feed and vegetables in the daily markets.

In both Bhil and Koli communities, young girls are usually not allowed to study beyond class 5 and are married off between ages 14 to 17 years. The lack of education and poverty is associated with the continuation of this practice.

Kanthkot Gram Panchayat realized the need to work on some of these social issues that are deeply rooted. The way out of these could not be one-sided and had to include members from the community to become social influencers.

This year, in Bhachau, SETU has conducted 24 trainings for 35 social justice committees in which a total of 312 delegates participated. Apart from Bhachau, SETU is also facilitating Social Justice Committees at Kodki gram panchayat to address the issue of early child marriages, at Kukma group panchayat to engage women in local governance, and at Kunariya group panchayat for an inclusive planning process.

The Kanthkot Panchayat ensured that the community leaders were made aware of the necessity of these efforts, so that they might be able to effectively convince the people. The Panchayat is of the strong opinion that an educational foundation among the youth is the long-term solution to preventing early child marriage. While the Panchayat was using street plays and other interactive ways to spread awareness and change behaviour around child marriages, Radhubhai, a Koli community leader was taking steps at an individual level.

SETU Abhiyan, with Radhubhai initiated conversations on Education. 500-600 people were collectivised in his area, and took a pledge, an oath to educate children. At that time, they took pride in it even though the general sentiment is to look down upon higher education. The program was organized to reward young boys and girls who got good marks in 10th and 12th. Even if the girls were high scorers and got better marks than the boys, they are still forced to get married.

Such initiatives began in 2018. Now Radhubhai also arranges such events on his own. People tell him that he is going against the nature. If a girl starts menstruating at the age of 14, she is eligible to get married and have babies. "Who are you to stop?", they ask. One girl said that her parents are relatively more educated than others, so they understand that she needs to study further. "But all my friends are getting married without any idea about the boy who will be their husband for a lifetime.", she told.

Radhubhai has emerged as a natural leader, and is also an active member of the that works on issues such as rectifying illegal committees, and working with gram panchayat on Education, Drinking Water, Child Marriage among others.

Accessing Information From Newly Opened PRC RAPAR (RURAL)

A Panchayat Resource Centre (PRC) was first formulated with the objective of being a knowledge resource centre, to be ultimately run by the Panchayat Association in each block. The idea for a PRC was to act as an efficient bridge between Gram Panchayats and policy makers, as well as an information centre for all members involved in local governance. It ensures spreading key points related to applicable policies, block level programs, schemes and entitlements.

This year, on 7th February 2020, the first PRC was opened in the Rapar block, after being deliberated on as an agenda with the Gram panchayat association. The members are focusing their activities so as to come up with a sustainable method to access information by each Gram Panchayat, to enable regular sharing, take capacity building measures and enhance efficiency in their functioning. Governing board members are required to meet every three months to discuss the centre's functioning and ideas for improvement.

SETU Abhiyan provided support to the PRC through training sessions on the schemes declared by the government, enabling them to understand the details to fill forms in person and online. SETU also supported them with a computer system, furniture, stationary, an internet connection and team members for smooth functioning.

The benefits of this consolidated channel will be harnessed by the citizens when they can access information under these three broad categories:

- 1. Agriculture schemes online
- 2. Individual level schemes, and
- 3. Information regarding Panchayat representatives

With an inviting environment, PRCs may also be seen to serve as communication platforms as well as common office spaces for visiting Sarpanch.

Apart from supporting the PRC being set-up, SETU Abhiyan also facilitated PRA activities in 12 wards this year, and helped farmers to take their challenges to the high court. Sessions at the village and taluka level for citizens' groups from 10 gram panchayats were organised. The topics included taking care of girl children, child marriage, women's participation in the panchayat, government schemes and women's rights.

Additionally, conversations were conducted with Koli community leaders around child marriage and girl child care. Social Justice Committees were set up in 10 panchayats. The condition of hospitals in Rapar has been disappointing since a few years, with doctors not appointed. After a long struggle of about 18-20 years, the position of a doctor was filled this year.

Groundwater Recharge And Revival Of Ponds BHUJ (RURAL)

In June 2019, a series of conversations and discussions were organized through the program -Pani aur Panchayat. There was huge water scarcity. Kutch had faced drought for 2 years. There was a need to talk about rainwater and groundwater at the community level.

Five panchayats decided to pair with ACT (Arid communities and Technologies) and SETU Abhiyan to begin studying the subsoil (bhugarbh jarh). The idea was to form a groundwater legislative. To fulfil that, three Bhoojal Jaankars - young volunteers from each village are being trained on seven modules. After the 4th module, it had to be put on hold because of the Covid-19 distancing norms, and will be delivered once the situation allows.

At the village level, regular meetings are being conducted to monitor and plan the action steps, and recharge structures are formed. People have recharged bore-wells for groundwater. They have also made check dams so that more water can be generated. Panchayats have revived ponds, more important for animals than human beings.

SETU Abhiyan helped facilitate 10 Panchayats to work on and register 101 ponds with the BDO collector, and district land records office.

The work has started on 5 of these ponds. Simultaneously, Kukma gram Panchayat has cleaned the village lake, established rules for its protection and conservation, and worked on groundwater recharge processes.

Kukma, Kunariya, Bharsar, and Vadasar panchayats' efforts were also nominated for the Panchayat Ministry's Panchayat Sashaktikaran Award. On 25th July 2020, Kukma was declared the winner and was awarded ₹15,00,000.

Ensuring Forest Rights Through Community Leaders KHAVDA

Khavda cluster falls under the Banni region of Kutch. Forest rights committee was formed here in 2014, at the block level. Their commitments and work reached the district level in 2015 and 2016. But they didn't get due credit, or any recognition, due to political reasons.

"We had asked for community rights, not individual rights."

In 2019, in collaboration with Sahjeevan, SETU Abhiyan decided to increase governance of these committees. There was an allocated budget for the Banni region. SETU Abhiyan's role was to activate the committees. It was planned to be done quickly but it took time. Through intensive awareness drives and training, 15 committees were formed. The Forest rights committee focuses majorly on the following activities:

- Preventing land encroachment since the land is with the community, not with the forest or the government.
- Land cleaning
- Pond revival and ensuring clean drinking water for animals
- Hygiene and sanitation

Most of these committees are still men oriented since women's mobility and decision-making have been traditionally restricted here, and is still relatively lesser. SETU Abhiyan has made continuous efforts to ensure women's participation by holding women's meetings. There's now a Mahila juth, separate from the committee, largely active in Banni Pachcham. A total of 16 trainings were conducted with 13 women groups of 11 panchayats from interior areas in which 316 women participated. 33 women from 6 panchayats participated in the cluster level workshop at Khavda.

Promoting Decentralized Governance and Ensuring Social Security In Urban Areas of Kutch **BHUJ & RAPAR (URBAN)**

The population growth of cities is increasing at a tremendous rate. The building of a bridge between citizens and urban governance is becoming necessary due to the development of a top-to-bottom approach. To provide such a formal opportunity to citizens, SETU Abhiyan is working in the city of Bhuj to implement the provisions of ward committees and ward offices under the Constitutional Amendment.

The city is divided into 11 Municipality wards with an average population of 12 to 15 thousand, with elected representatives working for each ward's development. Previously, for any municipality related work to be done, citizens had to cover a large distance of 2 to 5 kms and started feeling dissatisfied.

SETU Abhiyan prompted the establishment of ward offices in Wards 2 and 3, with the formation of ward committees. With an office in place, the committee has a platform to conduct meetings, which take place every 2 months. After demands from other wards, the Bhuj Municipality implemented this idea in Bhuj's relocated wards, i.e. ward no. 8, 9, 10 and 11 by allocating ward offices in 2019.

This has become a platform for decentralizing the provision of services coming under the municipality. Citizens enjoy benefits of government schemes from the ward office itself, as upto 4200 Aadhar Cards were created. It can be said that the citizens of the ward now have a formal space where they can discuss the overall development of the ward, given that the ward offices are also used to register complaints and obtain information about various services and schemes.

Public Distribution System (PDS) is a part of the Indian Food Security system under Government of India, to distribute food and non-food items to India's poor at subsidized rates. Major commodities distributed include staple food grains such as wheat, rice, sugar and essential fuels like kerosene through a network of fair price shops (or ration shops) established in several parts across the country.

PDS has been criticized for its urban bias and its failure to serve the poorer sections of the population effectively. It is no different in Bhuj, where ration shops were giving out commodities in less quantity than the entitlement specification fixed by the government. The printed bills were being tampered with and since common people lack awareness about their entitlements, it meant that people had to rely on the information given by owner(s).

The demand for proper implementation of PDS came from various sections in Bhuj, specifically from the marginalized people whose challenges were also discussed in various ward committee meetings. Thus, ward committee members and counselors decided to intervene and SETU Abhiyan helped through facilitation.

SETU Abhiyan started awareness campaign on the entitlement of PDS and discrepancies in the process/system. Since most of the information about various services is given online, SETU Abhiyan took the Laptop and printer to people and carried out these three main activities:

- 1. Generating receipts of exact entitlement received
- 2. Help in correction of name, category and other basic information.
- 3. Poor people without a BPL card were helped in submitting their forms with income certificates to Mamlatdar. This resulted in them availing ration easily.

A total of 390 families received ration due to this effort. This campaign also played a key role in strengthening local governance by making local representatives aware, empathetic and responsible for people. The residents recognized the importance of ward committees in the city.

One of the challenges that SETU Abhiyan had to face was threats by PDS owners/distributors who accused SETU Abhiyan of provoking people against ration owners. However, this did not hinder the campaign since it resonated with people, and they took it forward. It helped in building a rapport between people, SETU Abhiyan and ward committee members.

Fathima ben is a resident of Ward II and has been a part of the PDS awareness sessions conducted by SETU Abhiyan in her community

"I took the printed copy given by SETU Abhiyan and showed it to the ration shop owner. He then gave me the correct quantity", she said. Bills were not properly provided, and the shop owner sometimes made-up excuses to avoid giving a bill.

Fathima ben is now aware of her entitlement and is also actively involved in spreading this knowledge further, in her role as the 'Mahiti Mitra' of her area.

Children are the future of our nation. But how would that future look if they are not being provided basic facilities including primary education? Primary education was initially put under DPSP (Directive Principles of State Policy) which was later recognized as a fundamental right of every citizen by Supreme Court of India. Accordingly, Right to Education (RTE) Act, 2009 was passed which guarantees free primary education to all children of 6-14 years.

SETU Abhiyan in collaboration with Mahiti Mitra & volunteers, started a campaign where information patrika/pamphlets were distributed to make people aware about RTE entitlements and its online procedure. It also focused specifically on the most vulnerable communities that otherwise would not have been able to pay admission & tuition fees for their children.

In 2019, almost 58 forms were filled by SETU Abhiyan and in 2020 around 38 forms were filled online. A follow up was also done, tracking the application status of each candidate with assistance provided where there was any technical or administrative hindrance.

There were few instances where children could not get admission due to technical errors, lack of documents and so on. This was coordinated and hence the children got admission in the schools of their choices.

The economic burden that education expenses put on already marginalized people is huge. The average annual cost on education is around 20,000 rupees and RTE provides a guarantee for 8 years which is a huge relief. It gives them some courage and hope to send their children to study.

In Rapar Taluka, people have to struggle to attain basic government facilities. The number of people affected by the lack of healthcare provisions is close to 1.5 Lakh. People usually seek treatment from the Community Health Center (CHC) in Rapar, but due to the insufficient staff and the non-appointment of a class - 1 superintendent or medical officer for the last 15 years, the residents must resort to private medical facilities and travel long distances.

As a result, people were losing money financially and lost loved ones due to the lack of adequate treatments, such as in case of a poisonous insect bite. These issues were discussed in Area Development Committee meetings facilitated by SETU Abhiyan, and on 15 October 2018, the decision to take them to the District Collector was taken with representation from various places. After informing the Minister of Health on 15/10/2018 and 19/10/2018, no action was seen.

In coordination with leaders of the area committee, youth and women of different areas of the town decided that if a doctor is not appointed by 9/11/2018, they would sit outside the Rapar Government Hospital and not move. On 28/11/2018, 150 people gathered in front of the gate and seeing the condition, a doctor was immediately sent from Temperwise Gandhidam Rambagh Hospital.

But the demand for a permanent doctor was considered by the authorities and officer present at the scene. The health department in Gandhinagar ordered the appointment of two doctors at Rapar CHC in 2019. This has been a success in successfully helping people of Rapar Taluka avoid economic ruin through high costs in the health sector and improve access to timely services.

The word 'migrant' is defined as 'a person who moves regularly in order to find work especially in harvesting crops' as per the Merriam-Webster dictionary. It is also a widely accepted form of labor and income generation among a large part of the Indian population, given the seasonal nature of work available for lower and unskilled workers.

In Bhuj, migrants live in small clusters in mainly three areas. These are Bhujio Dungar and the base of the hill, the RTO area and road, and lastly near the Leva Patel Institute. Taking the case of the people Setu Abhiyan specifically engaged with, the migrants come with their families from Madhya Pradesh, Rajasthan, Uttar Pradesh, and Bihar. Their residences comprise of mud houses, with wood beams and plastic to cover the roofs in open lands mostly owned by the government.

In 2018, a 'development' project was to be inaugurated for the Bhujio hill. Upon returning from work in the evening, the migrants living there were given a day's notice to move and relocate with their belongings.

After discussing the matter with SETU, they were reassured of their place and were instructed to act together. Since SETU had just returned from Ahmedabad after attending an exposure visit to the Migrant Workers' Association, they gathered motivation among the people with the help of Mamta Ben, who is a migrant labourer from Madhya Pradesh.

On the morning of 26th December 2018, the Nagar Palika came with their team, which included the Deputy Collector, and the Nagar Palika CO. After discussions between the Deputy Collector and the CO, the government's land on Khasra ground was allotted to the migrants, where they were assured that they would not face any interference. Since it was on the other side of the city, a tractor was called by the Nagar Palika to assist in this shift. A J.C.B. machine evened the ground, and bushes were removed.

To make sure that people living on the ground would settle in a planned manner, SETU Abhiyan, with partner organizations helped in allocating 10 by 10 feet land for houses, with systems for pathways to walk between them, and proper waste and garbage disposal. Immediately, water was provided to the people through a tanker, and slowly the settled migrants were able to avail regular light and water facilities by January of 2019 through the assistance of the Nagar Palika.

At present, 30 to 40 families reside in Khasra ground. There is a basic supply of water through a standpost, solar streetlights and a health system in place, which was organized over the preceding months in 2019.

It was found that the children of migrant labourer did not make the progress despite better daily wages. When the parents had to leave early for work and come back in the evening, there was no one to look after the children and take care of them or focus on their upbringing. Else they would accompany their parents to the construction sites which was even more dangerous. There were no schools nearby or a government Anganwadi for the task. Hence, this problem required an intervention.

SETU Abhiyan, with the help of Homes in the City (HIC) decided to set up Anganwadis in two areas in Bhuj city where migrants' density is high. These are HIC funded but monitored and coordinated by Urban SETU, SETU Abhiyan. The Anganwadi focuses on overall development of the child education, health, etc.

Occasionally, children also go for picnic to play and enjoy the environment beyond Aanganwadi. A former Fellow of SETU, Lina from Germany helped in raising funds for the migrant children which was utilised in buying toys and books.

Government run Anganwadis have limitations since they are only applicable to the children till 6 years of age. However, the situation of children in these shelter homes is completely different where children who are even 10-11 years are also either at home or at the construction site. Thus, Anganwadis set up in Leva Patel and Khasra ground do not put such restrictions, helping children to focus on their studies, ensure food and protection till their parents return back from work. It also helps in reducing child labour which is otherwise very rampant among them.

Additionally, this year, Bhuj Bole Chhe, an interactive platform for the citizens of Bhuj facilitated a Lok Samvad which turned out to be a notable event, acting as a bridge between people in need and the local government officials in the presence of more than 1200 citizens. Various 'Citizen Dialogues' were held in Bhuj, on subjects like "Covid-19 and its impact", "Samvad-Kevadiya vasio sathe", and "NRC Act and its understanding", all of which were reported and published in Local Media. An exposure tour was organized for HIC (Homes in the city) fellows to KILA (Kerala Institute Of Local Administration), in order to understand the local governance system and women empowerment.

Enhancing Local Governance Processes SETU LEARNING LAB (SLL)

In last seven years, SETU Abhiyan has been one of the few organizations in India dedicated to the task of strengthening local governance and citizenship in rural and urban areas of Kutch District. Having incubated various innovative strategies with more than 150 gram panchayats and two municipal towns, there was a need to disseminate and upscale the learnings from these practices, even as it continues to fulfil the growing demand for capacity building from local governments in and outside Kutch.

SETU Abhiyan has thus initiated a Learning Lab which serves as a platform to teach, learn, share, and develop a repository of knowledge resources for Local Governance. The idea is to contribute in the local governance discourse through documentation.

"The Ningal talav is our identity. A huge number of birds used to come to this talav every year, but the number has reduced. We have tried to identify the birds coming, the shift that has happened and the possible reasons...how we can revive the talav is what we need to plan." says Thavarbhai Punjabhai Maheshwari, Up-Sarpanch, Ningal Gram Panchayat, Anjar, Kachchh

Facilitating Gram Panchayats to understand and recognize their bio cultural and heritage identities and helping them document, plan and undertake conservational initiatives was a pilot initiative SLL took up last year in 3 villages, in collaboration with the Centre for Heritage management, Ahmedabad. In the reporting period, we had interesting interactions with the elderly citizens and people practicing various traditional occupations from Kuran and Kunariya villages of Bhuj block and Ningal village of Anjar block.

We engaged resource persons to have in-depth conversations with the Panchayat members and the citizens of the village. The idea was to identify the farming practices adopted earlier and the shifts taking place; interdependencies that exist among communities in the village as well as their nature-culture ties. An effort is being made to facilitate the development of a Bio culture register for the 3 villages.

In 2018-19, three regional consultations of GPDP - Opportunities and Challenges were organized in Eastern, Western and Southern parts of India covering 15 states. The idea was to bring together the plan makers i.e. the Gram Panchayat (GP) members who are the souls of a GPDP. The consultations gave scope to the GP members to speak about their experiences while making a GPDP. It also brought together the experts of decentralization - academicians, national and state level government officials and CSOs.

During this period, SETU Abhiyan put a stronger focus towards creating awareness on GPDP at a larger level in the district, in collaboration with the district administration. Over the years, SETUs have been accompanying GPs in their development plans. However, to cover a

larger mass across the district, the approach was promoted through the district administration wherein the whole process was shared and model Gram panchayats themselves presented their GPDPs to line departments, secretaries and Block and District officials.

The outcomes of the inclusive planning process, the budgeting and leveraging with various departments showed much enthusiasm and was further taken to the block level. Thus, the outcomes and recommendations of the consultations were shared with the Kutch District Panchayat. The recommendations of the regional consultations were also compiled and submitted to the Ministry Of Panchayati Raj (MoPR) with the hope that they will be considered, especially as we move towards a second phase of the GPDP.

Working with migrants and enabling them access to entitlements as well as basic services has been one of the focus areas of urban SETU. However, a need to understand and analyse the gaps in policies and schemes was identified, pertaining to the extent of schemes being accessed by the migrant workers.

A research study, in partnership with Aajeevika bureau was taken by SLL focusing on migrant workers in Ahmedabad, Surat and Bhuj. A total of 136 families participated in Bhuj.

SLL participated as a field partner in a study done by Centre for Pastoralism with University of Leeds UK. The study mainly looks at the understanding of human and cultural contexts of women in pastoral communities of India. While the SETUs supported in community mobilization for discussion with the pastoral women, the study approach helped us understand the need to conserve grazing land and the role of GPs in it. The study also highlighted the community practices of early child marriage and a sudden rise in suicidal cases in one of the villages.

SETUs have been strategically taking steps to sensitize local governments towards social issues generally dealt with, by the traditional community leaders, community members and the social leaders advocating for the eradication of child marriage.

In January 2020, SLL collaborated with The Hunger Project, India to conduct a workshop and bring together civil society organizations who have been working with the Panchayati Raj Institutions (PRIs) to discuss the role of Panchayats in creating an enabling environment for the empowerment of adolescent girls and youth. The workshop focused on the importance of PRIs and the role of Gram Panchayats in actively engaging youth, specifically adolescent girls to understand the issues and needs faced by them. 15 organizations from different parts of India participated in the workshop and shared their practices of engaging youth in local governance.

SETU Abhiyan believes that there should be more platforms which nurture an interest in issues of local governance amongst young professionals, students, development staff in organizations, local youth and such like. In the past 7 years, SETUs have, in partnership with various resource institutions, piloted and pioneered a number of empowering strategies of learning and action in the arena of local governance.

SLL conducted three training programs for the GP members of Dediapara block, Narmada district, South Gujarat as requested by AKRSP. The training programs were conducted in 3 phases for 20 GP members based on the needs identified by AKRSP. The panchayat members were evaluated after training sessions to understand how much of the content and the methods used were helpful to them and how much could be grasped effectively.

SLL is also a partner to BRLF and has been providing trainings to the tribal youth on several aspects of rights and entitlements. This year, SLL trained 30 students from tribal areas of 15 states at Mendha lekha, Maharashtra with an emphasis on Decentralisation and Local Governance.

It was an honor for us to be invited to the National Collogium at NIRD, Hyderabad this year in February 2020 for a presentation on sharing the good practices of SETU Abhiyan in facilitating the development of GPDP.

Rapar & Anjar LIVELIHOODS

Since starting interventions to encourage sustained traditional livelihoods with good governance in 2005, SETU Abhiyan has been closely involved in three sectors, i.e. dryland agriculture, small salt producers and animal husbandry through the formation of individual producer companies. These are Adesar Agriculture Producer Company, Upaj Producer Company and NAMAC Small Salt Producers' Company. The main aim behind this remains a fairly elected and represented governing body formed by the producers to take equitable and aware decisions for themselves.

The Adesar Agriculture Producer Company was informally formed in 2008-09 and registered on the 14th of February 2014. They are currently working on organic certifications, organic agri product marketing, the supply of indigeneous seeds and organic fertilizer as well as farm ponds' development. There are currently 190 shareholders over 10 villages in the company, with an equal distribution of females and males.

As a part of their interventions in 2019-2020, Mohanbhai Ravabhai Makawana has received huge results in February 2020. He has been a farmer for the last 25 years and has served as the director of the FPO since its inception in 2014. Before this, he used to work in agriculture but had to depend on alternative livelihoods options like producing charcoal and working on construction sites out of Gujarat.

Mohanbhai often participated in different programmes of Kutch Nav Nirman Abhiyan and SATVIK for improving his agricultural practice, while his core interest remained organic farming. During the creation of the Adesar FPO, Mohanbhai emerged as a leader for Mangadh and took up the responsibility of the director, thereby bringing in more farmers to the same practice as him.

His sincere efforts for his agricultural practices led to the castor and cumin grow by him resulting in an income of Rs. 11 Lakhs for 24.2 tonne of castor and Rs. 6 Lakhs for cumin, purchased by the FPO purchasing body in advance, when the cumin had not even been harvested. As of now, he has planned to purchase another 7 acres of land, which will cost him Rs. 10 Lakhs. He plans to convert this land into organic or Non-Pesticide Managed (NPM) land.

Adesar FPO's new products include organic cumin and linkages to castor, cotton, wheat, NPM cumin and conventional cumin. They have formed new networks with NABARD, NF Coalition, NPM Network and Samunnati. By SETU's support of professionals like the CEO for business development and other MCA or RoC compliances, the company was able integrate buyers such as Castor Product Company, Safeharvest, Organic Trade Link and Banas Farmer Producer Co.

The Upaj Producer Company was registered on the 28th of December 2011, after having an informal structure since 2009. With 364 shareholders out of which 45% are women, they are working on animal husbandry, agriculture, and on providing backend services and trading.

For the year 2019-2020, a turnover of 2.5 Lakh was achieved, given their focus on animal husbandry and expanding the crops that are being traded in. These include castor, cumin, coriander, sesame seeds, pomegranate, mangoes and dates. The year also included stakeholder linkages with IFFCO Kisan, Sammunati, Premier Infotech, Gujpro, Inspra, eFresh and other local buyers. In a move towards financial stability, NAB Kisan and Samunnati were also involved in providing support.

Since pomegranate is not a native crop to the region of Kutch, farmers lack knowledge of the particular crop and hence pay a consultancy fee of up to Rs 10 per tree. With a technological intervention in partnership with IFFCO Kisan in 2019-2020, a program called "Agri Tech Consultancy Services" was initiated. This lowered consultancy fees to around Rs. 4 per plant and seeks to provide lower input costs, higher quality, and output to 15 farmers over an area of 100 acres.

This program is ongoing, and the results will be seen in the coming season and Upaj Producer Company aims to expand this, covering an area of 4000 acres and another 15 farmers. Heavy rainfall and forming initial linkages proved a challenge for the same.

Upcoming challenges include the promotion of 'desi' breeds of seeds among dryland farmers, since they prefer to use hybrid seeds due to their quick crop outputs. As of now, the areas covered in this effort include 15 villages such as Amarsar, Ner, and Bandhani.

With the aim of holding an intervention with small salt pan workers, the NAMAC Small Salt Producer Company Ltd. forms a social enterprise with 210 shareholders in the regions of Maliya and Adesar. It was formally registered in 2012 and looks to enhance incomes of Agariyas by better access to markets, prices and credit while simultaneously improving the quality and productivity of the salt produced.

Keeping the current status of the company in mind, the challenges for the next year include fluctuations in market rate due to mass production of salt through industrialization in the area of White Rann. With the unpredictable rains, storage also poses a potential challenge. Since the introduction of solar pumps for furthering technology in the production of salt, it is going to be imperative to incentivize shareholders to increase their production in the coming year.

THE ORGANIZATION

WAY FORWARD

- To continue to provide support to the Gram Panchayat as well as Ward Committee for decentralized planning, facilitate Gram Panchayats to implement their GPDP. And to support Gram Panchayats for the implementation of GPDP with various departments of Government.
- Provide knowledge support to elected women representatives and women's citizen groups in the village and block level such that they can contribute to the process of governance and development at the panchayat level. Also provide support to women's citizen groups in various ways for the development of social issues such as child marriage or girls' education.
- To provide Knowledge Support to Social Justice Committees, Elected representatives, Urban Local Bodies as well as Ward Committees so that they can govern well.
- Continue to conduct various studies related to local governance, as well as documenting of various successful work done by local governments with regard to Covid-19. Also document various success stories done by the Panchayat.
- Provide support to the Urban Local Bodies and migrant workers for the benefit of various services and schemes to those coming to the city for work.
- Facilitate Gram panchayats and Sarpanch Associations to change and/or support to government policy.
- Provide support to caste communities and adolescent groups in collaboration with the local government to improve social issues.
- To provide various services to the Gram Panchayats and citizens through the Panchayat Resource Center such that they can bring good governance at the local level.

SCHEDULE VIII

Name of Organisation SETU ABHIYAN - BHUJ

Society Registration No. GUJ/2450/KUTCH. Trust Registration No. F/2629 / KUTCH. Date of Registration 28th March 2014. Address of the Trust's office 75, Bankers Colony, Jubilee Ground Area, Bhuj Mundra Road, Bhuj-Kutch-370001. Phone No.02832-225772. Bank account No. of trust for transaction of foreign Contribution HDFC Bank Ltd. SB A/c. No. (1)50100076771827 & (2)50100319906590. F.C.R.A No. 042050094 dated 7th March, 2019.

Balance sheet as on 31st March 2020							
FUNDS AND LIABILITIES	AMOUNT RS.	AMOUNT RS.	PROPERTY AND ASSETS	AMOUNT RS.	AMOUNT RS.		
1. Other Earmarked fund			1. Immovable/Movable Assets				
Earmarked fund As per Annex. 1	65,49,938.55	65,49,938.55	(as per annex.3) Opening Balance Add: additions	1,18,768.00			
2. Movable Assets Reserve Opening Balance	1,18,768.00		Less: Depreciation	12,37,823.00 1,15,158.00	12,41,433.00		
Add: Addition During the Year Less : Depriciation During the year	12,37,823.00 1,15,158.00	12,41,433.00	2. Investments				
3. Liabilities as per Annex2			FCRA HDFC Bank FD-No.50300400691621 FCRA HDFC Bank FD-No.50300402469176	14,99,999.00 12,64,955.25	27,64,954.25		
Expenses payable Duties and Taxes	33,851.00 1,40,313.00	1,74,164.00	3. Unrealised Income TDS Receivables				
4. Reserve and Surplus Fund Opening Balance	8,61,496.30		Other Receivables	68,493.50 82,329.50	1,50,823.00		
Less : appropriation, if any	-	40.00.047.40	4. Cash and Bank Balance Cash In Hand with - Lakhan Solanki (Finance				
Add: Excess of Income over Exp. Tr. From I&E a/c	10,21,321.30	18,82,817.60	Coordinator) In HDFC Bank Ltd. Non-FCRA account	95,162.00			
			no.50100046501314 Bhuí Branch.	47,05,597.60			
			In HDFC Bank Ltd - Main FCRA account no. 50100076771827 Bhui Branch.	8,68,803.00			
			In HDFC Bank Ltd - Project utilisation FCRA account no. 50100319906590 Bhui Branch.	21,580.30	56,91,142.90		
Total Rs.		98,48,353.15	Total Rs.		98,48,353.15		

Place : Bhuj-Kutch Date : 30-10-2020

PEREURE Trustee Setu Abhiyan

FRN 108157W

As per our report even date
Pravin C. Doshi & Co.
FRN No. 108157W
Chartered Accountants

[Pravin C--Doshi]
M. No.037012
partner

partner UDIN:-20037012AAAAIB1434

Expenditure	Amount Rs.	Amount Rs.	Income	Amount Rs.	Amount Rs.
To Own Fund					W1
To Office admin	16,520.00		By Bank Interest on Institutional Saving Account	1	3,17,683.00
To Consultancy Fees To Fuel To Insurance Premium	58,000.00 1,70,500.00 15,129.00		By Bank Interest on FD By Donations in Cash/Bank By Other Income		66,935.00 2,27,469.00 2,56,311.00
To Vehicle Repairing and maintenance Expenses	49,133.00		By Consultancy Income		4,68,000.00
To Salary Expenses	2,17,646.70	5,26,928.70	By Vehicle Income By Interest on IT Refund		3,28,500.00 4,257.00
To Expenditure on objects of the trust (Specify if any from FCRA) (a) Religious (b) Educational (c) Medical Relief (d) Relief of poverty			By Donations in Kind		10,65,741.00
(e) other Charitable objects (NON FCRA)	1,20,905.00	1,20,905.00			
To Transferred to Movable Assets Reserve		10,65,741.00			
To Excess income over expenditure carried over to Balance sheet		10,21,321.30			
Total Rs.		27,34,896.00	Total Rs.		27,34,896.00

Notes:- Total grant and bank interest received from different FC & NFC projects of Rs.1,67,28,766.25 /- and Rs.107/- respectively and total expenditure of Rs.1,18,51,647/- incurred from these funds are credited and debited respectively to earmarked fund a/c and not reflected here above in income and expenditure a/c. (as per Annexure-1)

Place : Bhuj - Kutch Date : 30-10-2020

Finance Coordinator Setu Abhiyan

Finelle Trustee Setu Abhiyan

As per our report even date Pravin C. Doshi & Co. FRN No. 108157W Chartered Accountants

[Pravin C. Doshi] M. No.037012 Partner UDIN:-20037012AAAAIB1434

108157W

HUMAN RESOURCE DEVELOPMENT

Capacity Building

For any organization, the biggest asset is their human resources.

During the year, various structured trainings and workshops (including in-house and external trainings) have been organized. These include both organized for the staff and those attended by the organization. An average of 20 to 23 days were invested towards the staff's capacity building.

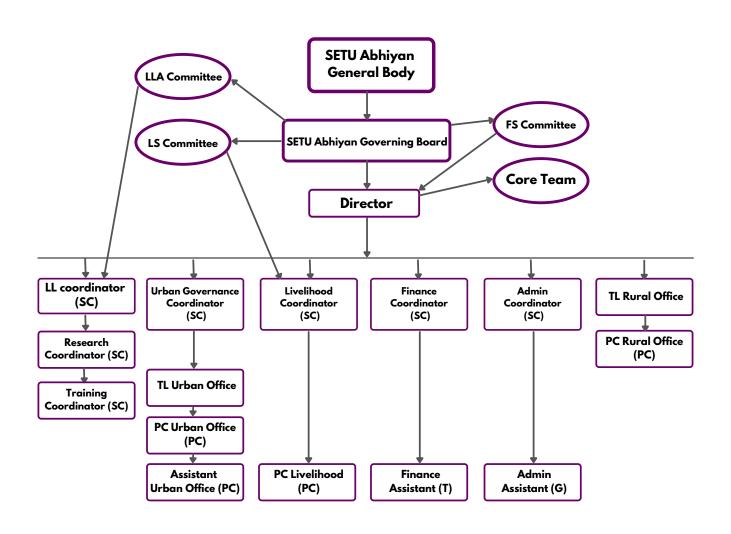
Trainings & Workshops

- Child marriage and the Role of Local Governments
- Results Framework
- Knowledge sharing on different State Panchayat Acts, including Odisha, Maharashtra, Rajasthan and Gujarat
- District level and Taluka level GPDP Consultation
- Corporate Social Responsibility and its Provisions
- · Ground Water Management and the Role of **Panchayats**
- · Leadership & Gender Sensitization
- Panchayat's Basic Training
- Dissemination event of the project 'kNOw Fear' that aims to foster rural women and girls' public space safety

- Workshop on Beyond Indices: Rethinking Gender, Sexuality and Marriage in Development
- Certificate Program in Rural Livelihoods on the components "Rights and Entitlements"
- Understandingthe Role of Panchayati Raj Systems in the Empowerment of Adolescent Girls and Young people
- · LoGIn General Assembly
- Annual Local Democracy All Partners' Meeting
- Sustainable Bhuj-2030
- State Level Coordination Meeting of Inter Agency Group (IAG)
- State Level Conference on Gram Panchayat Development Plan (GPDP)
- Workshop on the Vulnerabilities of Women & Children in Kutch

Exposure Visits & Participation

- Kunariya and Kukma A Model Panchayat
- Visit to Gujarat Vidhan Sabha
- Mendhalekha for FRA governance
- Urban Governance in the state of Kerala
- Rural Governance in the state of Kerala
- Migration and rban Local Governments

LS Committee: Livelihood Steering Committee LLA Committee: Learning Lab Advisory Committee FS Committee: Finance Steering Committee LL Coordinator: Learning Lab Coordinator

SC: Sector Coordinator TL: Team Leader PC: Program Coordinator Finance Assistant (T): T- Technical Admin Assistant (G): G- General

STAFF LIST (2019 - 2020)

Admin

SRSC

Office Assistant (G) Devalben Sundha

Girirajsinh Jadeja

Admin Assistant (T) Kanti Sundha

Sector Coordinator Vimal Mehta

Finance

SRSC

Finance Assistant Bhakti Soni Sector Coordinator Lakhan Solanki

Rural Governance

Dayapar SETU

Program Coordinator Heena Yadav Team Leader Gela Satiya

Kodki SETU

Program Coordinator Bhavesh Bhatt Team Leader Dhula Chad

Khavda SETU

Program Coordinator Rajendra Vaghela Team Leader Abdul Gani Sama

Bhimasar SETU

Program Coordinator Chandresh Dudhrejiya

Program Coordinator Jenti Joshi Team Leader Kirit Chavda

Kabrau SETU

Program Coordinator Dilip Solanki Team Leader Khimji Kanthecha

Pragpar SETU

Program Coordinator Lalji Parmar Team Leader Tarun Parmar

NAMAC Small Salt Producer Company

Program Coordinator Mahesh Brahman

Sector Coordinator Aditya Min

Aadesar Vistar Khet Utpadan Producer Company

Program Coordinator Devsi Parmar Sector Coordinator Aditya Min

Upaj Producer Company

Sector Coordinator Ranjeetsing Gejesingh

Urban Governance

Rapar Urban SETU

Office Assistant (T) Anil Dhaiyda

Bhuj Urban SETU

Office Assistant (T) Asha Maheshwari

> Mayur Rathod Rukiyaben Jat

Program Coordinator Karman Marvada Program Coordinator Jay Anjariya Team Leader Vishram Vaghela

Sector Coordinator Bhavsinh Kher

Learning Lab for Local Governance

Programme Fellow Md. Faraz Ahmad Sector Coordinator Srestha Roy

Overall Governance & Management

SRSC

Director Manish Acharya

T - Technical G - General

SRSC - SETU Resource & Support Centre

FIELD CENTRES

Rural Field Offices | Kutch, Gujarat

SETU Abhiyan- Kodki

Kodki - Mankuva road Village: Kodki, Block: Bhuj

Pin code: 370030

Mail ID: bhuj.setu@setuabhiyan.org

SETU Abhiyan- Dayapar

Near Lahkapat Block Panchayat, Notiyar vas

Village: Dayapar, Block: Lakhapat

Pin code: 370630

Mail ID: lakhapat.setu@setuabhiyan.org

SETU Abhiyan- Kabrau

Pankdsar road

Village: Kabrau, Block: Bhachau

Pin code: 370140

Mail ID: bhachau.setu@setuabhiyan.org

SETU Abhiyan- Khavda

Khatri Faliya, Near A.Jabbar'Shop, Khatri Masjid Road

Village: Khavda, Block: Khavda

Pin code: 370510

Mail ID: khavda.setu@setuabhiyan.org

SETU Abhiyan- Bhimasar

Village: Bhimasar, Block: Anjar

Pin code: 370240

Mail ID: anjar.setu@setuabhiyan.org

SETU Abhiyan- Pragpar

Near Tindlva Road, opp. Khodiyar Mandir

Village: Pragpar, Block: Rapar

Pin code: 370155

Mail ID: rapar.setu@setuabhiyan.org

Urban Field Office

SETU Abhiyan- Bhuj Urban Near Sarpat Gate, Bhuj(Kutch) Gujarat, Pin code: 370001

Mail ID: urban.setu@setuabhiyan.org

Producer Company Offices | Kutch, Gujarat

Upaj Producer Company

Building No. 66 Survey No. 733, Pashupalak Mitra, Near St Stand

Village: Dudhai (Indraprasth), Block: Anjar

Pin code: 370020

Mail ID: upajproducerco.ltd@gmail.com

Adesar Vistar Khet Utpadan Producer Company

Survey No. 771, Sanva Road,

Near Silver Salt,

Village: Adesar, Block: Rapar

Pin code: 370155

Mail ID: avkupc.ltd@gmail.com

Central Office

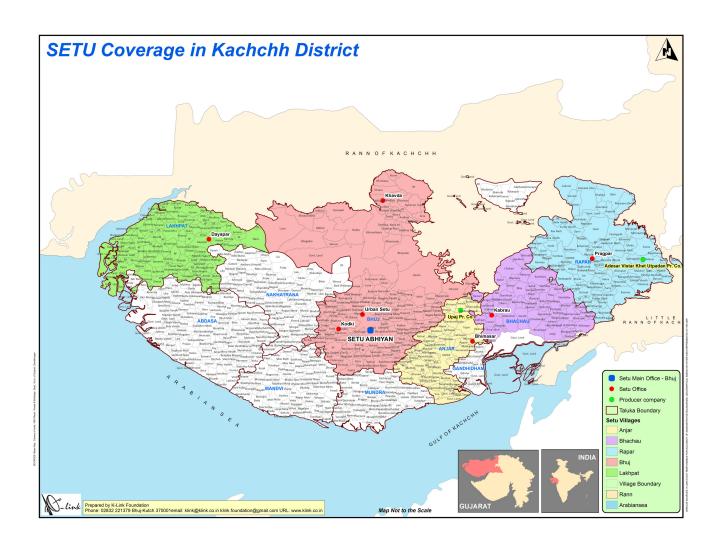
SETU Abhiyan

75, Bankers Colony, 3rd Lane, Behind DCB Bank, Opp. Jubilee Ground,

Bhuj - Kutch, Gujarat - 370 001

Mail ID: setuabhiyan@gmail.com, admin@setuabhiyan.org

FIELD CENTRES

ભીલ સમાજના સરસ્વતી સન્માન કાર્યક્રમમાં ઉપસ્થિત રાજ્યમંત્રી વાસણભાઇ આહીર સાથે મંચસ્થ અગ્રણીઓ.

કુકમા ગામના વિકાસને લગતા પ્રશ્નો અંગે કરાયેલું નિરાકરણ

ગ્રામ પંચાયત દ્વારા વિવિધ વિભાગોને સાથે રાખી કરાયેલી ચર્ચા-વિચારણા

કુકમા, તા. ૨૨ : અહીંની જૂથ ગ્રામ પંચાયત દ્વારા ગ્રામ પૈચાયત ડેવલ્પમેન્ટ પ્લાન ૨૦૨૦-૨૧ના ભાગરૂપે ગ્રામ પંચાયત વિસ્તારના જુદા જુદા વિભાગો સાથે બેઠકનું આયોજન કરી તેમની સાથે તેમને લગતા પ્રશ્નો જાણી અને તેના નિરાકરણ માટે પંચાયત દ્વારા કેવી રીતે હલ કરવા તે બાબતે ચર્ચા વિચારણા કરવામાં આવી હતી.

પી.જી.વી.સી.એલ.ને લગતા પ્રશ્નો બાબતે ચર્ચા કરવામાં આવી અને તેમના પ્રશ્નોને આગામી પ્લાનમાં સમાવેશ કરી પ્રશ્નોનું નિરાકરણ કરવા ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. ગ્રા.પં. વિસ્તારની તમામ પ્રા.શાળાના આચાર્ય, એસએમસી પ્રમુખ તેમજ સીઆસી સાથે મિટિંગનું

કુકમા ગ્રામ પંચાયત દ્વારા વિકાસને લગતી બાબતો અંગે વિભાગો સાથે ચર્ચા કરવામાં આવી ત્યારની તસવીર.

આયોજન કરાયું હતું. શાળાઓને લગતા પ્રશ્નો બાબતે ચર્ચા કરવામાં આવી અને તેમના પ્રશ્નોને આગામી પ્લાનમાં સમાવેશ કરી નિરાકરણ કરવા ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. આંગણવાડી તેમજ આશાવર્કર બહેનોના પ્રશ્નો ને પી.એચ.સી ને લગતી બાબતોની ચર્ચા કરવામાં આવી અને તેના માટે આગામી આયોજનમાં તેમનો સમાવેશ

કરવા જણાવ્યું હતું. સરપંચ કંકુબેન વણકર દ્વારા આયોજનમા વિવિધ વિભાગના પ્રશ્નોના નિરાકરણ માટે કરવામાં

आव्या दता वील तंत्रना ले भी બારોટ, એમ.એચ.સાધુ, આયુષ ઓફિસર, સુપરવાઇઝર તેમજ સ્ટાક, આશાવર્કર આંગણવાડી બહેનો, પ્રાથમિક શાળાના સમિતિના પ્રમુખ, આચાર્ય, મુખ્ય શિક્ષકો તેમજ સમિતિના સભ્ય, સસ્તા અનાજના દુકાનદાર વતી અલ્પેશ પટેલ, ગ્રામ પંચાયત સભ્ય નારસંગ ગરાસિયા, દેવજીભાઇ આહીર, ભાવનાબેન પરમાર, સોનીબેન રાઠોડ, સેત્ અભિયાન સંસ્થામાંથી ભાવેશભાઇ ભક્ર, ઇરાઝ અહેમદ તેમજ પંચાયત સ્ટાક વગેરે હાજર રહ્યા હતા.

બાળલગ્ન પ્રથાનાં પરિણામે બાળકોન _{વ્યસનથી મુક્ત થવા સાથે} શિક્ષિત શારીરિક અને માનસિક વિકાસ રુંધાર બનવા ભીલ સમાજને કરાયેલી હાકલ

અને બાળ સુરક્ષા અંગે જનજાગૃતિ પરામર્શસેમિનાર

જનજાગૃતિ પરાપમાં સેપિનાર પોજાયો હતો. જિલ્લા પંચાયતના પ્રમુખ લભ્યસિંહનો જણાવ્યું કે, માત્ર તંત્ર જ નર્લી નાગદીકો પણ સજગતાથી બાળકાનો દિરોય કરતા થશે ત્યારે આ દૂષશને નાયશું કારબ બનશે. પ્રારંભે બાળલાયુ પ્રતિબંધ અધિકારી એ પી રોહિયા, અધિક કોન્ક્ટર મનીપ ગુવાની, જિલ્લા વિકાસ અધિકારી પ્રભવભાઇ જોશીએ જણાવ્યું હતું કે, બાળલાયુ પ્રથાનાં પરિશામ ભાજોનાં સારાશિક અને માનસિંક વિકાસ ટ્રોયાય છે જેની કહેરાઢી આપણે જે લી રહી. પ્રારંભમાં બાળ સુરક્ષા અને કન્યા કેળવરથી પર મોલાના

ભુજમાં બાળલગ્રનાં દૂષણને

ડામવા સમાજ અને બોળ સુરક્ષા

વિભાગ દ્વારા સેમિનાર યોજાયો

કુનરિયાના યુવા સરપંચ સુરેશભાઇ છોંગાએ સોપ્રથમ તો બાળકોની ઇચ્છ, અપેશાઓ પૂછતા જાલવા માટે કપદામાં જોગવાઇ કરવામાં આવે એવો વિસાર વ્યક્ત કર્યા હતો. સાચી પ્રદીપાનાંદજીએ બાળલગ્રના દૂધકાને નાબૂદ કરવા સમજાવરનો સચોદ ઉપયોગ કરવા પર ભાર મૂક્યો હતો. જુવૈનાઇલ જસ્ત્રિસ મોર્ડના જુવૈ મેખર રેમાર્બન ઝરેવેંટ્સે ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં દિશ્કીઓ વધુ અભ્યાસ કરી શકે એ માટે

પંચાયતો પોતાની ભૂમિક ભ' તેમાં ભાવ વ્યક્ત કર્યો હ દુ: અભિલ કચ્છ જિલ્લા ભીલ કંપ્યો મળનો કરના માલશી આમળવા શે તેમાન પાલશી અમાં બની સસ્ત્રામ બનીલ તેમાં તે

જેમાં સેતુ ખીમજીભાઇ દિલીયભાઇએ ગઢવા, દલીપભાઇએ કાર્યક્રમનું સંચાલન કર્યું હતું. સરસ્વતી

સરસ્વતી સન્માન કાર્યક્રમ તળે ૭૦૦ છાત્રનું બહુમાન

સન્માન કાર્યક્રમમાં ૩૦૦ દિકરા, દિકરીઓના સન્માન કરવામાં આવ્યાં હતાં. અભિલ કચ્છ જિલ્લા ભીલ સમાજનાં યુવા મંડળની રચના કરવામાં આવી. જેમાં ભીલ દિનેશભાઇ વેરશીભાઇની અભિલ કચ્છ જિલ્લા ભીલ સમાજ યવા મંડળના પ્રમન્ન તરીકે વગ્લી યુવા મંડળના પ્રમુખ તરીકે વરણી કરવામાં આવી હતી.

અાગલગ્ન રોકવા સામાજિક ન્યાય સમિતિ સિકય ભૂમિકા **ભજવે**

લખપતની ૭ ગ્રા.પં. ના સામાજિક ન્યાય સમિતિના ચેરમેનો માટે તાલીમ યોજાઈ

अ બાળલગ્નનું પ્રમાણ વધુ છે ત્યારે બાળલગ્ન રોકવા માટે સામાજિક ન્યાય સમિતિ સક્રિયપણે ભૂમિકા બજવે તેવો સૂર લખપતના સામાજિક ન્યાય સમિતિના યેરમેનો માટે યોજાયેલી તાલીમમાં વરનવા નાટવાજાવલા તાલામના ઉઠચો હતો. સેતુ અભિયાન સંસ્થા દ્વારા લખપત તાલુકાની ૭ ગ્રામ પંચાયતના સામાજિક ન્યાય સમિતિના ચેરમેન અને સભ્યોની એક દિવસીય કાર્યશાળા યોજાઈ હતી. તાલીમનો ઉદેશ ગ્રામ એક દિવસાય અંધ હતી. તાલીમનો ઉદેશ ગ્રામ વિકાસની પ્રક્રિયામાં નબળા અને વંચિતોના પ્રશ્નોને કઈ રીતે વાચા મળે તે હેતુથી સમિતિના કાર્યો અને જવાબદારીની કરવાનો

पंचायती નવી-જૂની સામાજિક શરતોની જમીન. ત્યાય સમિતિને લગતી ગ્રાન્ટો સહિતના મુદ્દે ચર્ચા કરાઈ હતી. આ તાલીમમાં જિલ્લા હતી. આ તાલીમમાં જિલ્લા દયાપર સેતુમાંથી સામાજિક વ્યાય સમિતિના સાટિયા, હિના યાદ અધ્યક્ષ વસંતભાઈ વાયેલા, જુલરાઈ, માતાનામાં લખપતના ટીડીઓ એમ. સિયોત, ઘડુલી, પીપ તી. ભાલોડિયા, તા.પં.ના અને રોડાસર ગ્રામ સામાજિક વ્યાય સમિતિ ચેરમેન ચેરમેન અને સભ્યો બુધાભાઈ મહેશ્વરી, ઉગેડીના ઉલોકો હાજર રહ્યા હતા

સરપંચ મીઠુભાઈ વાઘેલા, સેતુ અભિયાનના ડીરેક્ટર મનિષ્ભાઈ આચાર્ય, તાલીમકાર માનયભાઇ આચાય, તાલામકાદ લતાબેન સર્ચંદ્ર, સીઆરવાય સંસ્થાના પ્રેમભાઈ બલિયા, દ્યાપર સેતુમાંથી ગોપાલ સાટિયા, દિના યાદવ તેમજ જુલરાઇ, માતાનામક, દ્યાપર, સિયોત, ઘડુલી, પીપર, મુધાન અને રોડાસર અમ પંચાયતના વેરમેન અને સબ્યો મળી ૨૯ લોકો દાજર કહ્યા હતા.

કોડકીમાં જનજાગૃતિ સેમિનાર યોજાયો

ભુજ | કોડકી ખાતે જિલ્લા બાળસુરક્ષા એકમ-કચ્છ, કોડકી ગ્રામ પંચાયત સેત અભિયાન. કચ્છ મહિલા વિકાસ સંગઠન અને ચાઇલ્ડસ રાઇટ એન્ડ યુ સંસ્થા દ્વારા બાળલગ્ન પ્રતિબંધક અધિનિયમ-2006 તથા બાળ અધિકારો અને સુરક્ષા અંગે કાર્યક્રમનું આયોજન બાળલગ્ન પ્રતિબંધક અધિકારી એ .પી. રોહડીયાના અધ્યુલસ્થાને કરાયું હતું. ગામના લોકોને બાળલવ્ય પ્રતિબંધક અધિનિયમની વિવિધ જાગવાઇઓથી વોકેફ કરાવા ઉપરાંત બાળલગ્નથી શિક્ષણ તથા આરોગ્ય પર થતી અસરો વિશે સમજ આપવામાં આવી હતી. સમાજ સુરક્ષા તથા બાળસુરક્ષાને લગતી પાલક માતાપિતા યોજના, સ્પોન્સરશિપ યોજના અને ફોસ્ટર કેર યોજના વિશે પણ ઉપસ્થિતોને માહિતગાર કરવામાં આવ્યા હતા. આ વેળાએ જિલ્લા બાળસુરક્ષા અધિકારી વિપુલ ડોરિયા, તાલુકા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારી મહેશ પરમાર, કચ્છ જિલ્લા સરપંચ સંગઠન પ્રમુખ સુરેશ છાંગા, સરપંચ, રેશ્માબેન, માલશ્રીબેન, પ્રેમભાઈ, ધવલભાઈ, રવિન્દ્ર પ્રજાપતિ વગેરે હાજર રહ્યા હતા.

तंत्रनी सतर्કताथी કोउडीमां બાળલગ્ન થતાં અટકાવાયાં

ભુજ, તા. ૨૦ : જિલ્લા કલેકટર એમ.નાગરાજનના માર્ગદર્શન હેઠળ બાળ લગ્ન એમ.નાગરાજનના પ્રતિબંધક અધિકારી સહ જિલ્લા સમાજ સુરક્ષા કચેરી અને જિલ્લા બાળ સુરક્ષા એકમે, ભુજ તાલુકાના કોડકી ગામે થતા બાળ લગ્નની ટેલિકોનિક જાણકારી મળતાં તે અટકાવવામાં

કિસ્સાની પ્રાપ્ત વિગતો મુજબ ભુજ તાલુકાના કોડકી ગામે કોલી સમાજમાં એક બાળ લગ્ન થવાના છે તેવી ટેલીફોનિક યનાના છે. માહિતી મળતાં બાળ લગ્ન પ્રતિબંધક અધિકારી એ.પી. રોહિડયા તથા જિલ્લા રોહડિયા તથા જિલ્લા બાળ સુરક્ષા એકમને મળતાં તેની પ્રાથમિક તપાસ બાદ

બાળ લગ્ન થનાર છે તેની વિસ્તુત માહિતી એક્ત્ર કર્યા બાદ કોડકી

કલેક્ટરને જાણ થતાં બાળ લગ્ન પ્રતિબંધક અધિકારી વગેરે પહોંચી ગયા

ગ્રામ પંચાયત ખાતે બાળ લગ્ન કરાવનારને રૂબરૂ બોલાવી-સમજકા આપવામાં આપતા તેઓએ આ લગ્ન ન કરવા બાંહેધરી આપતાં લગ્ન મોકૂફ રખાયાં હતાં.

બાળ લગ્ન થકી એક ૧૩ વર્ષની બાળાનું જીવન બરબાદ થતું અટકાવવામાં આવ્યું હતું.

બાળ લગ્ન અટકાવવામાં બાળ પ્રતિબંધક અધિકારી, લગ્ર જિલ્લા બાળ સુરક્ષા અધિકાર ડોરિયા, વિપલ બાળ સુરક્ષા એકમના રવીન્દ્ર પ્રજાપતિ, લીગલ પ્રોબેશન ઓફિસર પ્રવીશસિંહ જાડેજા, પદમાબેન શ્રીમાળી, માનકુવા પોલીસના જમાદાર પ્રવીશભાઈ પરમાર ક્રાય સંસ્થાના પ્રતિનિધિ પ્રેમજી બલિયા. સેત ભાવેશભાઈ અભિયાનના ભક્ર, ધવલ આહીર, કોડકી ગ્રામ પંચાયતના ઉપ સરપંચ શિવજીભાઇ પટેલ, તલાટી-સહ-મંત્રી એ.એ.લાંગાય સહયોગી બન્યા

ભુજમાં ચોજનાકીચ શિબિટ અંતર્ગત વિવિધ બાબતની સમજણ પૂરી પડાઈ

વિવિધ યોજના અમલમાં છે ત્યારે ાવાલય યાજના અમલમાં છત્યાર લાંબાર્થીઓ આ યોજનાઓનો લાંબ લઈ શકતા નથી. છેલ્લા ૮ વર્ષથી ભુજ શહેરમાં લોકોને યોજનાકીય માહિતી પહોંચાડીને સેતુ અભિયાન સંસ્થા માહિતી તિયું ગામના મહતા તો હો મિત્ર ઢારા લાભ અપાવી રહી છે. સરપટ નાકા પાસે આવેલ સેતુ માહિતી કેન્દ્ર-ભુજ અંતર્ગત ચાલતા માહિતી મિત્ર

અંતંર્ગલ વાલતા માહિતી મિત્ર હારા સંજોગનગરના ગરભી યોક ખાતં વિવિધ સરકારી યોજનાઓની જાલકારી લોકોને મળી રહે તે હેતુથી શિભિર યોજાયો હતો. આ યોજનાકીય માહિતી શિભિરમાં વિવિધ સરકારી યોજનાઓની માહિતી આપવામાં આવી હતી. સેતુ અભિયાનના મધુર રાઠોડે વિધવા સહાય, વયવેદના, રાઇપે કંટ્રંબ સહાય, વયવંદના, રાષ્ટ્રીય કુટુંબ સહાય જેવી યોજનાઓની વિગતે સમજ આપી હતી. સાથે કોઈ પશ યોજનાઓની જાણકારી માટે સરપટનાકા પાસે આવેલ અર્બન

એન.યુ.એલ.એમ.

भाहिती भिश्रना ઉપક્રમે કરવામાં आवेलुं आयोपन

ક્રિશોરભાઈ શેખાએ બચત મંડળ, વીજળી મીટર તથા પ્રધાનમંત્રી આવાસ યોજનાની સમજ આપી હતી. બેંક ઓફ બરોડામાંથી ચંદુભાઈ ભાટિયાએ વિસ્તારના બહેનોને પ્રધાનમંત્રી જીવન જ્યોતિ વીમા યોજના તથા જનધન યોજનાઓની માહિતી આપી હતી. સાથે સાથે ખાતાધારકો સાથે થતી છેતરપિંડીથી બચવા માટે કેવી કાળજી રાખવી તે સમજ આપી હતી. તે સમજ આપી હતી. વ્યવસ્થા અર્બન સેતુના આશા મહેશ્વરી, કરમણ મારવાડા, મહમદ લાખાએ

પછાત વિસ્તારના બાળકો ખાનગી શાળામાં ભણશે

આર.ટી.ઈ. અંતર્ગત ભુજના ७६मांथी पह છાત્રોને અપાચેલો પ્રવેશ

ભુજ, તા. 3 : તાજેતરના પ્રેક કાર્યક્રમમાં કચ્છના સાંસદે એક દાત મૂકી હતી કે, 'સંસ્થા હોય કે ૧૨કાર, માનવતાના મૂલ્યને જ્વમાં રાખીને કામ કરવું જોઈએ' ! આ વાક્યને સરકારી યોજનાની િઓ વાક્યન સરકારા યાજનાના સ્થાટ અમલવારી દારા ભુજના પ્રર્ભન સેતુ કેન્દ્રએ સાર્થક કરી નતાવ્યું છે. ભુજના ઝૂંપડપકી વેસ્તાર જ્યાં પ્રાથમિક સુવિધાઓ ત્રણ પૂરતા પ્રમાણમાં ઉપલબ્ધ થી ત્યાંના બાળકોએ ભુજની કારામાં સારી કાળામાં પ્રવેશ મેળ્યો છે

થી ત્યાંના બાળકોએ ભુજની દ્રાચા સાથી સાળાયો પ્રવેશ દ્રાચાનો સાથી સાળાયો પ્રવેશ દ્રાચાનો સાથી સાળાયો એક દર એવ્યુકોમાં એલ્ટ દ૦૦૯ અન્યને ૨૫ ટકા જેટલા દરભા એને વચિત પરિવારના રાશકોને વિનાપૂર્ભ ખાનગી સાથિક શાળામાં પ્રવેશ ખીતા કરે ત્રી લોપના અન્યના મહિતામાં અને ત્રું એવાને વાશકાના અર્ભન ત્રું એવાને વાશકાના મહિતામાં આવ્યો પ્રવત્ન વિસ્તારમાં આ લોખના અન્યન પ્રાયાન પ્રકાશ મહિતા પ્રવાસ પ્રવતા વિસ્તારમાં આ લાખો અને એ કોલ્યના હતા અર્થ સ્ટ્રેશના વાશકાના સ્ટ્રેશના કરવામાં આવ્યો અને એ કોલ્યના હતા સ્ટ્રેશના દ્રાચામાં સાથા કેલ્યના હતા સ્ટ્રેશ વિદિય વેસ્તારના ૭૬ ભાળકોના શાળા

હવે તેઓ મોંથી ઉલાળી ખાનગી દ્વા પ્રવેશ માટેના ઓનલાઈન સ્વરુષ્ય પક્ષે ભાવતા હતા. ૭ ૬ બાળકો પેકી ભાવુ બાળકો ખુજ છ વિસ્તા પરિવારોમારી આવે છે તેમજ અમુક બાળકો એવા કોન્સારમાં તે છે જેઓ સ્વરહારી આંગલવાડી સેવા પણ ઉપલબ્ધ નથી ! ખાનગી શાળાઓમાં પ્રવેશના બે કોર્ટમાં ૭ ૬ માંથી પદ્ બાળકોને સકળતા. સાથે અંગિકાન બાળકોને સકળતા. સાથે અંગિકાન ખાનગા હતા કોન્સ પાત્રે પ્રાથમાં પ્રવેશ પાત્રે ખાનગી દ્વા વાર્શીઓ પાસે પાટી-પેન્મ ખારી પાસે પાટી-પેન્મ ખારી બાળકો

વાલીઓ પાસ પાટી-પન ખરીદવા માટેના પૈસા નથી એનના બાળકો સંસ્થાના પ્રયાસો થકી આજે એવી શાળાઓમાં પ્રવેશ મેળવી ચુક્યા છે જેની ફી દસથી પંદર હજાર રૂપિયા છે. માહિતીમિત્રના સંચાલક મયૂર રાઠોડની યાદીમાં જશાવ્યા અનુસાર ભુજની સંસ્કાર સ્કૂલ, માતૃછાયા, આશાપુરા,

तणावोनी सुरक्षा भाटे ग्राम पंथायतो ४वाजहार जने

ભૂજ, તા. પ : 'કલ્છના આખ દિવારો જ્યાં ફ્રેટરના આધીર્વીદ સમા અનેક તળાવો આવેલાં છે ત્યાં જો સામ પંચાયતો જલાબદાર અને તો. સમય કર્માં છે ત્યાં જો સામ પંચાયતો જલાબદાર અને તો. સમય ક્રમગીરી સામક જિલ્લા વિકાસ અધિકારી પ્રભવ જેપીએ 'આપણા તાળવો આપણી સંસ્કૃતિ' સેનિનારના આપલીય ઉદ્ભાપનમાં જણાવ્યું હતું. જેને આપણે સો આપણી સંસ્કૃતિનું અભિત્ર અંગ માનીએ દુષ્ઠિએ એવા જળસોતોને પુનઃજીવિત કરી સમાજને દરી એ સોતો સામે જોહવાના પ્રમાસરૂપ ગત ઓક્ટોબર ૨૦૧૮માં એક સેનિનારનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. એ સેનિનાર આપણા સેનિનારનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. એ સેનિનાર આપણા સેન્સિનારનું આયોજન કરવામાં સામત જો હતી સંસ્થાઓ જલસોત નેના એ સંસ્કૃતિની સંસ્કૃતનો અને આઓપી દિશા નકરી કરવામાં સતત જો હતી સંસ્થાઓ જલસોત નેના એક જિલ્લા સરપેય સંસ્કૃત તેના જેના કરવામાં આવે હતી સંસ્કૃતને તેમજ કરબુ નિવાર્સિટના સંસ્કૃત કરવામાં આવું હતી. સંસ્કૃત તેમજ કરબુ નિવાર્સિટના સંસ્કૃત તેમજ કરબુ નિવાર્સિટના સંસ્કૃત તેમજ કરબુ નિવાર્સિટના સંસ્કૃત ઉપક્રમે કરવામાં આવ્યું હતી.

ભાવિ વિકાસનું પ્રેઝન્ટેશન

ટ્રસ્ટી તેવા આશય સાથે 'એક્ટ' દ્વારા જાનીએ તૈયાર કરવામાં આવેલા 'પોસ્ટ તો ઉદ્દેશ્ય એજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઇન Lપ્રશાલી પાર્ટીસિપેટરી આઉન્ડ વોટર સાથે મેનેજમેન્ટ' કોર્સનું યુનિવર્સિટી તતુ અભિયાનના ટ્રસ્ટી અરુણભાઇ વચ્છરાજાનીએ આવકાર સાથે સેમિનારનો ઉદ્દેશ્ય સ્પષ્ટ કર્યો હતો. સંસ્થાની પ્રણાલી મુજબ 'જલઆહૃતિ' સાથે

ભુજમાં 'આપણા તળાવો આપણી સંસ્કૃતિ'ના હિતીય ચરણના યોજાયેલા સેમિનારમાં મંચસ્થ અગ્રણીઓ અને તજજ્ઞો.

કચ્છના યુવાનો માટે નવતર અભ્યાસની તકો ઊભી થઇ હોવાની વાત કરી 'એક્ટ'ને અભિનંદન પાઠવ્યા હતા. પ્રથમ સેમિનારથી સક્રિય

ભુજમાં જળસ્રોત સ્નેહ સંવર્ધન સમિતિ, જળસાથી, એસીટી, સેતુ અભિયાન અને કચ્છ સરપંચ સંગઠન દ્વારા 'આપણા તળાવો આપણી સંસ્કૃતિ' સેમિનાર યોજાયો

આરભાવલા સામનારમાં એક્ટના ડાયરેક્ટર યોગેશભાઇ જાડેજાએ 'કચ્છ અને જળ-વાયુ પરિવર્તનના પરિપ્રેક્ષ્યમાં તળાવો' વિષય પર રજૂઆત કરી હતી. કચ્છના યુવાના 'સહભાગી જળ વ્યવસ્થાપન'નો અભ્યાસ કરી શકે

સાથે એમઓયુ કરવામાં આવ્યું હતું જેમાં યુનિવર્સિટીના જીઓલોજી ડિપાર્ટમેન્ટના હેડ એમ. જી. ઠક્કરે કોર્સેની માહિતી પૂરી પાડી હતી યુનિવર્સિટીના વાઇસ ચાન્સેલર ડો. દર્શનાબેન ધોળકિયાએ આ કોર્સના માધ્યમે

સરપંચ સંગઠનના પ્રમુખ સુરેશભાઇ છાંગાએ તળાવોના રજિસ્ટ્રેશન માટે થયેલી પ્રક્રિયાઓ વિશે માહિતી આપવા સાથે કચ્છના દરેક તાલુકા જળયક્ષમાં જોડાય તેવો અનુરોધ કર્યો હતો.

જ્યારે બુજ નગરપાલિકના પ્રમુખ લતાળેન સોલંકીને બુજમાં ત્યાં તેવાં ત્યાં તેવાં ત

કોડકીમાં બાળ લગ્ન થતાં અટકાવતું વહીવટી તંત્ર

આજકાલ ભુજ કોડકી ગામે બાળ લગ્ન થઇ રહ્યા હોવાની મળેલી માહિતીના આધારે તાત્કાલિક અસરથી જીલ્લા બાળ સુરક્ષા એકમે ગ્રામ પંચાયત, માનકુવા પોલીસ તથાસીઆરવાયસંસ્થા, સેતુ અભિયાન સંસ્થાને સાથે રાખીને બાળ લગ્ન થતાં અટકાવી ૧૩ વર્ષની બાળાનું જીવન બરબાદ થતું બચાવ્યું હોવાનાં અહેવાલો સાંપડી રહ્યાં છે. બાળ લગ્ન પ્રતિબંધક અધિકારી એ.પી.રોહડિયાએ માહિતી આપતાં જજ્ઞાવ્યું હતું કે, ભુજ તાલુકાનાં કોડકી ગામે કોલી સમાજમાં એક બાળ લગ્ન થવાના હોવાની ટેલીફોનિક માહિતી મળતાં તરંત જીલ્લા બાળ સરક્ષા એકમે તાકિદે આ સંદર્ભેની વિસ્તૃત માહિતી એકત્ર કરીને કોડકી ગ્રામ પંચાર્યત ખાતે બાળ લગ્ન કરાવનારને રૂબરૂ બોલાવી-સમજણ આપવામાં આવતાં તેઓએ આ લગ્ન ન કરવા બાહેંધરી આપેલ અને લગ્ન મોકુફ રાખેલ છે. જેના કારણે બાળ લગ્ન થકી એક ૧૩ વર્ષની બાળાનું જીવન બરબાદ થતું અટકાવવામાં સફળતા મળી હોવાનું જણાવી અંતમાં ઉમેર્યું હતું કે, બાળ લગ્ન અટકાવવામાં જીલ્લા બાળ સુરક્ષા અધિકારી વિપુલ ડોરિયા, જીલ્લા બાળ સુરક્ષા એક્મના રવિન્દ્ર પ્રજાપતી, લીગલ કમ પ્રોબેશન ઓફિસર પ્રવીણસિંહ જાડેજા, પદમાબેન શ્રીમાળી, માનકુવા પોલીસના બીટ જમાદાર પ્રવીણભાઈ પરમાર, ક્રાય સંસ્થાના પ્રતિનિધિ પ્રેમજી બલિયા, સેતુ અભિયાનના ભાવેશભાઈ ભક્ર, ધવલ આહીર, કોડકી ગ્રામ પંચાયતના ઉપ સરપંચ શિવજીભાઇ પટેલ, તલાટી-સહ-મંત્રી એ.એ.લાંગાય, સભ્ય દેવજી મહેશ્વરી તેમજ હેલ્થ વર્કર પ્રીયંકાબેન રાઠોઠે સહિયોગ આપ્યો હોવાનું જણાવ્યું

બીજા અને અગિયારમા વોર્ડના આયોજનબદ્ધ વિકાસ અંગે પરામર્શ

જાાના જ ગામ હું પરિકાર વૃજ્ય, તા. ૮ : પોતાના પ્ર જુજ, તા. ૮ : પોતાના પ્ર જાાના કાર્યા કે જ્યારે જે નારામાં દિકાર પંજન નિકાર કર્યાને તે કર્યાને તેને ત્યારામાં કર્યા કર્યા કર્યા કર્યાને કર્યા તેને જ અને ૧૧ ના પ્રત્ય જાનન નારામાં કર્યા કર્યા કર્યા કર્યા કર્યા કર્યા તેને જ અને ૧૧ ના પાત્રે એ કર્યા કર્યા કર્યા કર્યા કર્યા કર્યા કર્યા કર્યા કર્યા તેને જ અને કર્યા કર્યા કર્યા કર્યા કર્યા કર્યા કર્યા તેને જ અને કર્યા કર્યા

દ વોર્ડ સિપિતિયા આપક્ષ દ લોર્ડ સિપિતિયા આપક્ષ દ લોર્ડ સ્થાપના બું હતું. અર્ધન સેતુના દીસાય વાયેલાએ તેતું સ્પષ્ટ કર્યો હતો. નગરનેવાં અસ્તાંકભાઇ પટેલ, કાસ્ત્રપભાઇ કુંચાર, આઇબુંના સામ સિપિતા સદસ્યા પંજીલાંના ગોર વોર્ડમાં અંધેલી ક્રાપગીદ જુકરી હતી. એફ્લાઇ વચ્ચાલાની પેટનલાઇ ઇપાયાય, લતાંભેન સંલંકી, નીતિત્તાભાઇ માંત્રદે ક્રામગીલિયા ઉપાયાય, લતાંભેન ક્રામગીલિયા ક્યાં હતાં, ક્રામગીલિયા ઉપાયા કર્યા હતાં, ક્રામગીલિયા ઉપાયા કર્યા હતાં, ક્રામગીલિયા ઉપાયા કર્યા હતાં, ક્રામગામાં જોવા માન

ભાર્ગવ પંડિત, પ્રાચી પટેલ અન જય અંજારિયાએ પ્રેઝન્ટેશન તૈયા કર્યું હતું. આયોજન રજૂ કર્યું હતું.

તૈયાર કરી ભુજ સુધરાઇ

સમક્ષ પ્રસ્તુત કરાયું

કાર્યક્રમમાં અ મનુભા જાડેજા, ચૌહાણ, કડીરમા મુસ્તાક હિંગોરજા

રાપર ખાતે સરપંચ સંગઠન દારા પંચાયત રિસોર્સ સેન્ટરને જિલ્લ

સમાજ સુરક્ષા અને બાળ સુરક્ષા વિભાગ કચ્છ દ્વારા બાળલગ્રના દૂષણને ડામવા આવોજિત સેમિનારમા ઉપભિન્ન અગળીઓ બાળલગ્ન પ્રથાનાં પરિણામે બાળકોનો શારીરિક અને માનસિક વિકાસ રુંધાય

રાપર તાલુકા સુરૂપેય સંગઠન દ્વારા પંચાયત રિંસોર્સ સેન્ટર ખુલ્લું મુકાયું

રાપર, તા. ૯ : સરપંચ સંગઠનના કાર્યાલયે રાપર તાલુકા બિન રાજકીય સરપંચ સંગઠન દ્વારા પંચાયત રિસોર્સ સેન્ટર ડીડીઓ પ્રભવ જોશીના

હસ્તે ખુલ્લું મૂકવામાં આવ્યું હતું. જિલ્લા વિકાસ અધિકારી

હત્ત યુજુ કુલાના આવ્યું હતુ. જિલ્લા નિકાસ અધિકારી પ્રેના જ જોશી, રાપર તામુલતદાર એન્ટા ક. પ્રેમાબિત, રાપર તાલુકા, સરપંત્ર સંગઠનના જિલ્લા પ્રમુખ સુરકા પ્રણા, તેતુ, અભિયાનના મંત્રી દિનેશ સંઘવી, જિલ્લા તલાટી મંડળના પ્રમુખ વિજયિષિટ ગોસ્ત્રામી, તાલુકા પરમાર, રાપર તાલુકા સરપંત્ર સંગઠનના પ્રમુખ રામીબેન ધારાભાઇ ભરવાડ, સરપંત્ર સંગઠનના પ્રમુખ રામીબેન સંગઠનના મહામંત્રી અકબરભાઇ

સંગઠનના મહામત્રી અલ્લગ્રભાઇ રાઉમા વગેરે કર્મચારીઓ, અધિકારીઓ અને આગેવાન ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. આ રિસોર્સ સેન્ટરમાં આવક જાવક, જાતિ, સાત બાર રેસનકાર્ડ વગેરે ૨૫૦ જેટલી યાંજનાનોની માહિતી તાત્કાલિક મળી રહેશે . ડી.ડી.ઓ.નો અભિવાદન કાર્યક્રમ રાપર

નગરપાલિકા ટાઉન હોલમાં રખાયો હતો. જેમાં સરપંચો, તલાટીઓ, કર્મચારીઓ, અધિકારીઓ મોટી સંખ્યામાં ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

મણિનગર સ્વામિ. ગાદી સંસ્થાનના સંત સ્વધામ સિધાવા

અમદાવાદ, તા. ૯ : મણિનગર સ્વામિનારાયણ ગાદી

મુક્તજીવનદાસજી સ્વામીબાપા તા. ૯ના રવિવારે શ્રીજી મહારાજની મૂર્તિના સુખે સુખિયા થયા છે. તેમની પ્રાર્થનાસભા તા. ૧૦ના સોમવારે સાંજે ૮થી ૧૦ મુક્તજીવન સ્વામીબાપા ઓડિટોરીયમ સ્વામિનારાયણ મંદિર મણિનગર ખાતે રાખવામાં આવી છે.

ग्रामसलामा निरीक्षक तरीके मुकायेला અધિકારી હાજર રહે તેવી સૂચના અપાઇ

ભૂજ, તા. ૧૧: ગ્રામ પંચાયતમાં ડેવલપમેન્ટ પ્લાન જીપીદીપો માટે તા. 2/૧૦ પ્લીતા. ૧/૧૨ સુધી ગ્રામભ્લાઓ યોજવા અને નિરીક્ષક નવીકે મુશ્લેલા અભિકારો ભાજ રહે તો ખાસ ખાન રાખવાની જિલ્લા ક્રિક્સ સ્વિક્ષિકડી ભાજ કોરોએ જિ.પં. ખાતે તાલુક્ષ વિકાસ અધિકડીઓ અને જિલ્લા શાખાવ્યલોની એન્ક જિલ્લા શાખવ્યલોની એન્ક ક્ષાજના આધી હતી.

શાભાખવાના જંગના તુવના આપી હતી. રાજ્યના વર્લા વર્ગ, લોક-પારદર્શકતા વર્ગ, લોક-આદિતાલી સ્ટ્રુગતાનાંમાં ઉંકેવની ઝડપ વર્ષ તે માટે તાલુકા કથાએ સંવાસેતું (શામ્ય) પાંચમાં તબક્કા શરૂ થયાં છે. જે યુજન ક્લસ્ટ પ્રમાણે કુપરેના પ્રાંત અધિકારીઓ દાગ માં ક્લી સ્પાઇ છે તે કેમ્પાના સંબં ઉપસ્થિત સ્ત્રી અદ્યક્તિલી સ્ટ્રુગતાનાં નિકલ કરવા જ્લાવાયું હતું.

જિ.પં.માં તાલુકા વિકાસ

અધિકારીઓ અને શાખાના

અધ્યક્ષો સાથે સમીક્ષા કરાઇ

નાશાકીય યોજના અંગેની અપાયેલી તાલીમનાં તેનું તિંદ્ર શાય અને આયામના આયામભાઓમાં ખરેપર યોગ્ય તારેગ, બાળ તિકાસ તિંગેરે જેવા માનવ કિકાસ પરિભળી પર પણ પુરું ભાગ માળાયા સુવના અપાઇ તતી. પણ પુરું ભાગ માળાયા સુવના દ્રામાં કર્યા હતી. દ્રામાં કર્યા હતી. તથા સરહાદી વિસ્તાર વિકાસ તથા સરહાદી વિસ્તાર વિકાસ ત્રેજના કામો, આંગેમના સભ સંબ્રેટ તથા આંગલાદીના

ખકાનો માંધવા અંગે જમીન ભાવત, ઓલોગિક ગુનો પાસેથી સરકારી લેશાંની વસુલાત, પ્રમાના લાયું અનેતર્ત કર્યો, સરકારની લેગોપિ યોજનાઓ, એસ્વા રોસાતા તોનાન, વીમાના હેલ્લ વાસતા દિસાકામાં, ખનટેગા અંતર્ગત વનીકસ્સાન હેલ્લ વાસતા સરકારો, વિલ્લો સંગ્રેમી કાર્યો પરિસાસ સ્થાતિ કર્યું હેલ્લા સાંદર કરી હતી. સરકારી યોજનાઓની દિપં હારા મોંધાલક એ ખનાવવામાં આવી છે, જે ૭૦૦૦થી વધુ કર્યાણ માત્રે હતા છે. આ બેઠકાય ક્રેમાં કર્યો આ બેઠકાય ક્રેમાં કર્યો આ બેઠકાય ક્રમાં કર્યો આ બેઠકાય ક્રમાં કર્યો કર્યો કર્યો માત્રા અન્ય અધિકારીઓ છે પશ્ચિત રહ્યા હતા.

અંજાર તા .ના સરપંચો કુનરિયાથી થયા અવગત

કુનરિયા (તા. ભુજ), તા. ૯ : અજાર તાલુકાના સરપંચે સંગઠનના ૧૭ સરપંચો અને સેતુ અભિયાનના ૩ પ્રતિનિધિઓએ ભુજ તાલુકાના કુનરિયા ગામની મુલાકાત લીધી હતી.

કુનારાય ગામના મુલાકાત લીધી હતી. શરૂઆતમાં બેજાર તાલુકા સર્યયેય સંગ્લેક્ત તાલુકા સર્યયેય સંગ્લેક્તના પ્રમુખના સ્વાગ્ન તાલુકા સ્વાપ્ય સ્વાગ્ત ભાદ ગ્રામ પ્રચાવત લાદ ગ્રામ પ્રચાવત લાદ કરના પાત્રેક કરવામાં આવે છે એ પ્રદિવાથી લાદેક કરવા હતા આપોદનમાં લાદેકાની ભાગીદારી વધારવા માટે પ્રયાવત દાઢા કરવામાં આવેલા નવીનતત્ત પ્રયોગોની લાદ થઇ તેના યુવાનો ખેતાની વાત થઇ તાને યુવાનો ખેતાની વાત થઇ તાને યુવાનો ખેતાની વાત શર્મ હતા યુવાનો ખેતાની વાત શર્મ હતા યુવાનો ખેતાની વાત થઇ તાને યુવાનો ખેતાની વાત થઇ તાને યુવાનો ખેતાની વાત કરવામાં આવી હતી.

વિવિધ ક્ષેત્રમાં થયેલી કાર્યવાહી નિહાળવા સાથે ચર્ચા-વિચારણા

રોજગારી, પેનાન વગેરેની વિગતવાર ચર્ચા કરાઈ હતી. હામ હત્યા અને લાગાની હતામાં હોંગે તહામાં લોકો ને તહામાં લોકો ને તહામાંની કરવા માટે વિચિ પ્રયોગો ઉપરાંત આયોજન અને એના આયોજન અને એના સુર્વહીઓ અને એના સુચિત ઈપયાંની પણ વાત કરવામાં આવી હતી. ખાસ કરીને પંચાયતની રાજ આધિનામની જેઆઈઓને આપી ફેશાસન બવારવા તહે કપ્યત્માં કરવા દિશા

ભિદંમ થયો હતો.
પંચાયત દારા કરાયેલા
કામોની સ્થળ મુલાકત જેમાં ત્યાળમાં વિદ્યાર્થિનો તા હજરી
પ્રોત્સાહત માટે પંચાયતની પ્રાત્યો હતા.
પ્રાત્યાના વિદ્યાર્થિનો તા હજરી
પ્રોત્સાહત માટે પંચાયતની આ ગામ લોકોનું યોગદાન અગેરથી સરપોત્રી માહિતગાર થયા હતા. શબિકોથી ઉલ્લા કરાયેલ વનીક્ટલ સાઈટની મુલાકત ઉપરાંત ઓગલવાડીમાં ન આ વર્ષા હતા ક્યાર્થિનો સ્ત્રયાની રીત હતા.
આ તકે સંગઠનના પ્રમુખ શામજભાઈ હરિટાની અને હોદદારો અને કારોબારી સભ્યો હાજર રહ્યા હતા કહેવાં હાજર રહ્યા હતા કહેવાં સંતુના ભાવેશભાઈએ સંચાલન કર્યું હતું.

75, Bankers Colony, 3rd Lane, Behind DCB Bank, Opp. Jubilee Ground, Bhuj - Kachchh, Gujarat - 370 001.

Phone no: 02832-225772

 $\textbf{Mail ID: setuabhiyan} \\ \textbf{@gmail.com, admin} \\ \textbf{@setuabhiyan.org}$

DARPAN Unique Id: GJ /2017/0166531 Trust Registration no: F/2629/Kutch/28.3.2014.

Society Registration no: GUJ/2450/Kutch/28.3.2014

FCRA Registration no: 042050094